

Behörighet att underteckna delgivningskvitton

Huruvida en god man eller förvaltare får ta emot en delgivning för sin huvudmans räkning beror på en rad olika faktorer. I brist på rättsliga avgöranden är frågan inte ordentligt utredd och rättsläget är osäkert. Av dessa anledningar är det, i de enskilda konkreta fallen, många gånger svårt att ge tydliga svar. Denna text är dock tänkt att ge gode män och förvaltare en viss vägledning i frågan.

11 § Delgivningslagen

Vid delgivning med en fysisk person är han eller hon delgivningsmottagare.

Har en fysisk person ställföreträdare som är behörig att företräda honom eller henne i saken, är i stället ställföreträdaren delgivningsmottagare. Om det finns skäl till det, är den fysiska personen och ställföreträdaren tillsammans delgivningsmottagare.

Delgivningslagen skiljer mellan den som delgivningen gäller och de som är behöriga att ta emot delgivningen (delgivningsmottagare). Det är delgivningsmottagaren som ska ta emot handlingen och som ska underteckna delgivningskvittot.¹

Förvaltare

För huvudmän med förvaltare är utgångspunkten att det är förvaltaren ensam som är behörig delgivningsmottagare i de situationer där huvudmannen själv inte får föra talan om saken.² Det är alltså förvaltaren som ska delges om huvudmannen inte själv råder över saken, eller om det gäller en rättshandling som huvudmannen själv inte får ingå.³ Av detta följer att om delgivningen rör egendom eller en fråga som ligger utanför förvaltarens förordnande är denne inte behörig att ta emot delgivningen.⁴ Med andra ord kan uppdragets utformning avgöra huruvida det är huvudmannen eller förvaltaren som ska delges.

Vidare skall delgivning alltid riktas direkt till huvudmannen om den innebär en ”personlig prestation” från huvudmannen.⁵ Detta gör att även typen av information som ska delges avgör vem som är delgivningsmottagare. Exempel på en personlig prestation är om huvudmannen ska inställa sig till en förhandling eller kallas till förhör.⁶ Gränsen för vad som anses vara en ”personlig prestation” är tyvärr inte närmre definierad än så. Ett exempel på ett gränsfall som kan vara svårt att avgöra är delgivning om avhysning från ett boende – som enligt min mening borde innebära en personlig prestation, men jag är osäker.

¹ Kronofogdemyndighetens handbok, utmätning, KFM 901 utgåva 6, 2011 [KFM, Utmätning], s.488.

² Andersson & Synnergren, Delgivningslagstiftningen - En kommentar, Zeteo, Version den 2 september 2013 (första upplagan med tillägg och ändringar), Norstedts juridik [Andersson & Synnergren, kommentaren till DelgL], kommentaren till DelgL 11§.

³ Regeringens proposition, 2009/10:237, Ny delgivningslag [Prop. 2009/10:237], s. 107.

⁴ Walin & Vängby, Föräldrabalken - En kommentar, Zeteo, Version den 1 januari 2014 (t.o.m. supplement 14), Norstedts juridik [Walin & Vängby, kommentaren till FB], kommentaren till FB 12:2.

⁵ Andersson & Synnergren, kommentaren till DelgL 11§ och Domstolsverkets handböcker - Delgivning [DV, Delgivning], avsnitt 4.2.2.

⁶ Andersson & Synnergren, kommentaren till DelgL 11§ och DV, Delgivning, avsnitt 4.2.2.

God man

Gällande huvudmän med god man faller man tillbaka på huvudregeln; att vid delgivning med en fysisk person är denne delgivningsmottagare.⁷ Som utgångspunkt är det därför huvudmannen ensam som ska delges men det kan finnas undantag (se nedan). Helt säkert är att den gode mannen aldrig är behörig att motta en delgivning som rör frågor utanför dennes uppdrag och delgivningar som kräver en personlig prestation från huvudmannen ska delges denne.⁸

Huvudmannen och förvaltaren/gode mannen är samtida delgivningsmottagare

I paragrafens andra stycke anges ett undantag som innebär att huvudmannen och ställföreträdaren (förvaltaren/godemannen) är delgivningsmottagare tillsammans, om det finns skäl till det.⁹ Att flera personer är delgivningsmottagare tillsammans innebär att samtliga ska delges för att en korrekt delgivning ska anses ha skett.¹⁰ Detta undantag kan vara relevant både i situationer där huvudmannen har förvaltare eller god man.

Skäl som anses motivera att både huvudmannen och ställföreträdaren ska delges är om båda har behörighet att föra talan, eller om det är oklart vem som får föra talan i saken. Sådana skäl anses även finnas då en underårig ska delges krav om en personlig prestation när prestationen, av praktiska skäl, kräver förmyndarens bistånd. Att den underårige ska inställa sig till en förhandling nämns som ett exempel på detta.¹¹ Regeringen ansåg det dock inte möjligt att närmre ange i vilka fall som ställföreträdaren och den företrädde (här huvudmannen) tillsammans ska vara delgivningsmottagare, utan detta lämnades istället till rättstillämpningen.¹² Fram till att sådana avgöranden finns är det därför den handläggande myndighetens ansvar att avgöra till vem delgivningen ska riktas.¹³

Argumentationen för samtidig delgivning när det gäller underåriga och personliga prestationer borde, enligt mig, vara tillämplig även vid förvaltare. Som exempel; skulle en avhysning anses vara en personlig prestation, så borde både förvaltaren och huvudmannen delges. Motivationen är att förvaltarens bistånd rimligtvis krävs för att få åtgärden genomförd. För huvudmän med god man är ett argument som kan framföras för samtidig delgivning just att båda har behörighet att föra talan i saken (det förutsätter självklart att frågan ligger inom den gode mannens uppdrag).

För att underlätta för dig som är ställföreträdare är det ofta lämpligt att informationen delges både dig och huvudmannen. Det ökar sannolikheten för att du erhåller information som kan vara av central vikt för att du ska kunna utföra ditt uppdrag. Fram tills det kommer förtydligande avgöranden angående samtida delgivanden så finns det dock en risk att den som vill delge information många gånger föredrar att delge en enskild person, eftersom det minskar kostnaderna kopplade till förfarandet.

RFS volontärjurist Anna Nordenskjöld.

⁷ DelgL 11 § st. 1 och Prop. 2009/10:237, s. 107.

⁸ DV, Delgivning, avsnitt 4.2.2 och Andersson & Synnergren, kommentaren till DelgL 11§.

⁹ DelgL 11 § st. 2

¹⁰ Prop. 2009/10:237 s. 229 f.

¹¹ Andersson & Synnergren, kommentaren till DelgL 11§.

¹² Prop. 2009/10:237, s. 107.

¹³ DV, Delgivning, avsnitt 4.1.